

:: พระราชบัญญัติ พันธุ์พืช พ.ศ. 2518

:: บทนิยาม

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป [รก.2518/40/5/19 กุมภาพันธ์ 2518]

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"พันธุ์พืช" หมายความว่า พันธุ์ หรือกลุ่มของพืชที่มีพันธุกรรมและ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เหมือนหรือคล้ายคลึงกันและมีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่ แตกต่างจากกลุ่มอื่นในพืชชนิดเดียวกันที่สามารถ ตรวจสอบได้

"เมล็ดพันธุ์" หมายความว่า เมล็ด หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชที่ใช้ เพาะปลูกหรือใช้ทำพันธุ์ เช่น ต้น ตอ หน่อ เหง้า กิ่ง แขนง ตา ราก หัว ดอก หรือผล

"เมล็ดพันธุ์ควบคุม" หมายความว่า เมล็ดพันธุ์ที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดให้เป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุม

"เมล็ดพันธุ์รับรอง" หมายความว่า เมล็ดพันธุ์ที่ได้ผ่านการทดสอบ ตรวจสอบหรือวิเคราะห์คุณภาพหรือ คุณสมบัติและอธิบดีออกหนังสือรับรองให้

"พันธุ์พืชขึ้นทะเบียน" หมายความว่า พันธุ์พืชที่ผ่านการพิจารณา ขึ้นทะเบียนและอธิบดีออก หนังสือรับรองให้

"พันธุ์พืชรับรอง" หมายความว่า พันธุ์พืชขึ้นทะเบียนที่ผ่านการ พิจารณารับรองให้เป็นพันธุ์พืช รับรองและอธิบดีออกหนังสือรับรองให้

"พืชสงวน" หมายความว่า พืชที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็น พืชสงวน

"พืชต้องห้าม" หมายความว่า พืชที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็น พืชต้องห้าม

"พืชอนุรักษ" หมายความว่า พืชชนิดที่กำหนดไว้ในบัญชีแนบท้าย อนุสัญญาว่าด้วยการค้า ระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะ สูญพันธุ์ ซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา "การขยายพันธุ์เทียม" หมายความว่า การขยายพันธุ์ที่ไม่ใช่การ ขยายพันธุ์โดยธรรมชาติตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่อธิบดีกำหนด

"ฉลาก" หมายความว่า รวมถึง รูป รอยประดิษฐ์ หรือข้อความใด ๆ อันแสดงไว้ที่ภาชนะบรรจุ

"ภาชนะบรรจุ" หมายความว่า วัตถุใด ๆ ที่ใช้บรรจุหรือห่อหุ้ม เมล็ดพันธุ์โดยเฉพาะ

"รวบรวม" หมายความว่า รวบรวมเมล็ดพันธุ์เพื่อคัดเลือกหรือ บรรจุในภาชนะบรรจุ

"ขาย" หมายความว่า จำหน่าย จ่าย แจก หรือแลกเปลี่ยน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการค้าและหมายความ รวมถึงมีไว้เพื่อขาย

"นำเข้า" หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

"ส่งออก" หมายความว่า นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

"นำผ่าน" หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร โดยมีการ ขนถ่ายหรือเปลี่ยนยานพาหนะ

"สถานที่" หมายความว่า ที่ อาคารหรือส่วนของอาคาร และ หมายความรวมถึงบริเวณของสถานที่ด้วย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการพันธุ์พืช

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

[**มาตรา 3** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ หรือส่วนราชการอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง

- (1) เมล็ดพันธุ์ควบคุม
- (2) พืชสงวน
- (3) พืชต้องห้าม

[**มาตรา 4** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น และออกประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

:: หมวด 1 คณะกรรมการพันธุ์พืช

มาตรา 6 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการ พันธุ์พืช" ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมศุลกากร และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการกองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรเป็นกรรมการ และเลขานุการ

[**มาตรา 6** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) รัฐมนตรี ให้ออก
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจ แต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งตามวาระของ กรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 9 การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของ กรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธาน กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุม เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียง เท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 10 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อ พิจารณาศึกษา วิจัย หรือปฏิบัติการเกี่ยวกับพืชที่คณะกรรมการมอบหมาย และ ให้นำความใน **มาตรา 9** มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดย อนุโลม

[**มาตรา 10** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 11 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการควบคุม การส่งเสริม และการออกประกาศเกี่ยวกับพืช
- (2) ให้คำแนะนำ หรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับพืช

[**มาตรา 11** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

:: หมวด 2 การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ควบคุม

มาตรา 12 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนด ชนิดและชื่อพันธุ์ของพืชชนิดใดให้เป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุม

มาตรา 13 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ควบคุม ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(1) กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตาม **มาตรา 17** (1) (2) หรือ (3) แจ้งชนิดชื่อพันธุ์และปริมาณของเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่รวบรวมและแหล่งรวบรวม

(2) กำหนดมาตรฐาน คุณภาพ วิธีเก็บหรือวิธีรักษาเมล็ดพันธุ์ควบคุม เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตาม **มาตรา 17** (1) (2) (3) หรือ (4) ปฏิบัติ

(3) กำหนดชนิดและอัตราส่วนของวัตถุที่ใช้ หรือมี หรือผสม หรือ เจือปนในเมล็ดพันธุ์ควบคุมและกำหนดวัตถุหรือสิ่งที่เป็นศัตรูพืชซึ่งห้ามใช้ หรือมี หรือผสม หรือเจือปนในเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตาม **มาตรา 17** (1) (2) (3) หรือ (4) ปฏิบัติ

(4) กำหนดสารเคมีอันตรายที่ใช้ผสมในเมล็ดพันธุ์ควบคุม โดยระบุชื่อสามัญและชื่อทางเคมีและอัตราส่วนของสารเคมีนั้น เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตาม **มาตรา 17** (1) (2) (3) หรือ (4) ปฏิบัติ

(5) กำหนดว่าเมล็ดพันธุ์ควบคุมชนิดใด และชื่อพันธุ์ใดที่ต้องบรรจุใน ภาชนะบรรจุ กำหนดวัตถุที่จะใช้สำหรับเป็นภาชนะบรรจุ และวิธีการบรรจุ เมล็ดพันธุ์ควบคุม เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตาม **มาตรา 17** (1) (2) (3) หรือ

(4) ปฏิบัติ

(6) กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตาม **มาตรา 17** (1) หรือ (2) รวบรวมขายเมล็ดควบคุมเฉพาะที่เป็นเมล็ดพันธุ์รับรอง

(7) กำหนดชนิดพันธุ์และปริมาณของเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่อนุญาตให้นำเข้า การออกประกาศตาม **มาตรา 13** ต้องระบุระยะเวลาใช้บังคับไม่น้อยกว่า หกสิบวันนับแต่วันประกาศ

มาตรา 14 ห้ามมิให้ผู้ใดรวบรวม ขาย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องเก็บเมล็ดพันธุ์ควบคุมไว้ในสถานที่เก็บเมล็ดพันธุ์ควบคุมตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง บทบัญญัติ **มาตรา 13** นี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ปลูกเมล็ดพันธุ์ควบคุมซึ่งขายเมล็ดพันธุ์ ควบคุมที่ตนเองปลูกเองให้แก่ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า หรือ ผู้รับใบอนุญาตส่งออกซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า หรือผู้ปลูกเมล็ดพันธุ์รายอื่น เพื่อใช้เพาะปลูกเองโดยมิได้มีการโฆษณา

มาตรา 15 เมื่อรัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดชนิดและชื่อพันธุ์ ของพืช ชนิดใดให้เป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุมตาม **มาตรา 12** แล้ว ให้ผู้รวบรวม ขาย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า อยู่ในวันประกาศ ยื่นคำขอรับ ใบอนุญาตตาม **มาตรา 14** ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีประกาศ ภายใน กำหนดเวลาดังกล่าวให้ผู้ยื่นประกอบกิจการไปพลางก่อนได้ และเมื่อได้ยื่นคำขอ รับใบอนุญาตแล้ว ให้ผู้ยื่นประกอบกิจการต่อไปจนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่ง ไม่อนุญาตตามคำขอ และให้นำความใน **มาตรา 15** มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 16 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตให้รวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการการค้าได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ขอ ใบอนุญาต

(1) เป็นผู้มิฐานะดีพอที่จะดำเนินกิจการได้

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

- (3) มีถิ่นที่อยู่หรือสำนักงานในประเทศไทย
- (4) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือน ไร้ความสามารถ
- (5) มีสถานที่เหมาะสมในการรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมตามที่

ขอรับใบอนุญาต

(6) ใช้ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจไม่ซ้ำหรือคล้ายคลึงกับชื่อที่ใช้ ในการประกอบพาณิชย์กิจของ ผู้รับใบอนุญาตอยู่แล้ว หรือผู้ซึ่งอยู่ในระหว่าง ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตยังไม่ครบสอง ปี ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีลักษณะตาม (1) (3) (5) และ (6) และต้องมีผู้ดำเนินการ ซึ่งเข้าลักษณะตาม (2) (3) และ (4) ด้วย

มาตรา 17 ประเภทของใบอนุญาตสำหรับเมล็ดพันธุ์ควบคุมมีดังนี้

- (1) ใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า
- (2) ใบอนุญาตขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม
- (3) ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า
- (4) ใบอนุญาตส่งออกซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า
- (5) ใบอนุญาตนำเข้าผ่านซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (1) (3) หรือ (4) เป็นผู้ได้รับ ใบอนุญาตตาม (2) สำหรับเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่ตนรวบรวมนำเข้าหรือส่งออกด้วย แล้วแต่กรณี [ชื่อหมวด 2 มาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 16 และ **มาตรา 17** แก้ไขโดย พระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 18 ใบอนุญาตตาม **มาตรา 17** ให้คุ้มครองถึงลูกจ้างหรือตัวแทน ของผู้รับใบอนุญาตด้วย

ให้ถือว่าการกระทำของลูกจ้าง หรือตัวแทนของผู้รับใบอนุญาตที่ได้รับ การคุ้มครองตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำของผู้รับใบอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับ ใบอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการ สุกวิสัยที่ตนจะล่วงรู้หรือ ควบคุมได้

มาตรา 19 ใบอนุญาตตาม **มาตรา 17** ให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปี ปฏิทินแห่งปีที่ออกใบอนุญาต เว้น แต่ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุม เพื่อการค้า ใบอนุญาตส่งออกซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า หรือ ใบอนุญาต นำผ่านซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในใบอนุญาตแต่มิให้ กำหนดเกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาต ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำ ขอสืบก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าพนักงาน เจ้าหน้าที่จะสั่งไม่ อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง

[**มาตรา 19** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 20 ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาต ให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอ ใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็น หนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือของพนักงานเจ้าหน้าที่ แจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต คำวินิจฉัยของ รัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตรวบรวม เมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า หรือ ใบอนุญาตขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม ก่อนที่รัฐมนตรี จะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้ เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

[**มาตรา 20** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

:: หมวด 3 หน้าที่ยังของผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ควบคุม

มาตรา 21 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อ การค้า

- (1) บรรจุเมล็ดพันธุ์ควบคุมในภาชนะบรรจุนอกสถานที่ที่กำหนดไว้ใน ใบอนุญาต หรือ
- (2) ขายเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่บรรจุในภาชนะบรรจุไม่ตรงตามฉลาก

มาตรา 22 ให้ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า ปฏิบัติดังนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร แสดงว่าเป็นสถานที่รวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุม

ลักษณะ ขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง

- (2) จัดให้มีฉลากภาษาไทยที่ภาชนะบรรจุเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่ รวบรวมขึ้น และในฉลากต้องแสดง
 - (ก) ชนิดและชื่อพันธุ์ของเมล็ดพันธุ์ควบคุม และมีคำว่า "เมล็ดพันธุ์ควบคุม"
 - (ข) เครื่องหมายการค้าสำหรับเมล็ดพันธุ์ควบคุม
 - (ค) ชื่อผู้รวบรวมและแหล่งรวบรวม
 - (ง) น้ำหนักสุทธิของเมล็ดพันธุ์ควบคุมตามระบบเมตริก
 - (จ) อัตราความงอกของเมล็ดพันธุ์ควบคุม และระบุนวันเดือนปี ที่ทดสอบ
 - (ฉ) เดือนและปีที่รวบรวมหรือนำเข้า
 - (ช) อายุความงอกของเมล็ดพันธุ์ควบคุม เดือนและปีที่สิ้นอายุ การใช้เพาะปลูกหรือใช้ทำพันธุ์
 - (ซ) ถ้าเมล็ดพันธุ์ควบคุมมีวัตถุอื่นผสมอยู่ด้วย ต้องแจ้งชื่อและ อัตราส่วนของวัตถุนั้นที่ผสมอยู่

ในเมล็ดพันธุ์ควบคุม

(ฉ) ถ้าเมล็ดพันธุ์ควบคุมมีสารเคมีอันตรายตาม **มาตรา 13** ผสมอยู่ด้วย ต้องแจ้งชื่อและอัตราส่วนของสารเคมีอันตรายที่ผสมอยู่ใน เมล็ดพันธุ์ควบคุม ทั้งต้องแสดงเครื่องหมายหวัะโหลกกับกระดุกไขว้ และมี คำว่า "อันตราย" ด้วยอักษรสีแดงไว้ด้วย

(ญ) ข้อความอื่นที่รัฐมนตรีเห็นสมควรประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพิ่มเติมในฉลาก

มาตรา 23 ให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า ปฏิบัติดังนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร แสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้าซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุม ลักษณะ ขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง

(2) นำใบรับรองของผู้รวบรวมจากประเทศซึ่งเป็นแหล่งรวบรวม เมล็ดพันธุ์ควบคุมมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและภายในระยะเวลาที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(3) นำตัวอย่างเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่นำเข้าทุกรวมมอบให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ในปริมาณพอสมควร เพื่อทำการทดสอบภายในระยะเวลาที่พนักงาน เจ้าหน้าที่กำหนด

(4) จัดให้มีฉลากที่ภาชนะบรรจุเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่นำเข้าตาม **มาตรา 22** (2) ในกรณีนี้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า นำเมล็ดพันธุ์นั้นมาแบ่งบรรจุในภาชนะบรรจุเอง ต้องจัดให้มีฉลากที่ภาชนะบรรจุตาม **มาตรา 22** (2) ด้วย

มาตรา 24 ให้ผู้รับใบอนุญาตขายเมล็ดพันธุ์ควบคุมปฏิบัติดังนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร แสดงว่าเป็นสถานที่ขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม ลักษณะ ขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ดูแลฉลากที่ภาชนะบรรจุเมล็ดพันธุ์ควบคุมตาม **มาตรา 22** (2) ให้คงอยู่ครบถ้วนและชัดเจน

[ชื่อหมวด 3 มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23 และ มาตรา 24 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 25 ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาตไว้ ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายภายในอาคารที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา 26 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาต ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 27 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตย้ายสถานที่รวบรวมเมล็ดพันธุ์ ควบคุมเพื่อการค้า สถานที่ขยายเมล็ดพันธุ์ควบคุม สถานที่นำเข้าซึ่งเมล็ดพันธุ์ ควบคุมเพื่อการค้า สถานที่ส่งออกซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า หรือสถานที่ เก็บเมล็ดพันธุ์ควบคุม ตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[**มาตรา 27** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

:: หมวด 4 การรับรองและการควบคุม

มาตรา 28 ผู้ใดประสงค์จะได้หนังสือรับรองพืชชนิดใดให้เป็น เมล็ดพันธุ์รับรอง พันธุ์พืชขึ้นทะเบียน หรือพันธุ์พืชรับรองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

การขอให้ออกหนังสือรับรองและการออกหนังสือรับรอง ให้เป็นไป ตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 28 ทวิ ในกรณีที่มีผู้ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตาม พระราชบัญญัตินี้ในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการ หรือนอกสถานที่ ทำการไม่ว่าในหรือนอกเวลาราชการ ผู้ขอจะต้องเสียค่าป่วยการ ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และ ค่าใช้จ่ายให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 29 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดชนิดและชื่อพันธุ์ของพืชชนิดใดให้เป็นพืชสงวน

มาตรา 29 ทวิ ให้พืชที่กำหนดไว้ในบัญชีแนบท้ายอนุสัญญาว่าด้วย การค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์ ซึ่งรัฐมนตรี ประกาศ กำหนดในราชกิจจานุเบกษา เป็นพืชอนุรักษ์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 29 ตริ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านพืชอนุรักษ์ และซากของพืชอนุรักษ์ เว้นแต่ได้รับหนังสืออนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดี มอบหมาย

การขออนุญาต การออกหนังสืออนุญาต และการปฏิบัติในการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านพืชอนุรักษ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่อธิบดีประกาศ กำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หนังสืออนุญาตนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านพืชอนุรักษ์ ให้ใช้ได้ไม่เกิน หกเดือนนับแต่วันที่ออกหนังสืออนุญาต

มาตรา 29 จฉตวา ผู้ใดประสงค์จะขยายพันธุ์เทียมพืชอนุรักษ์เพื่อ การค้าให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือเพื่อขอขึ้นทะเบียนสถานที่เพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์ ต่อกรมวิชาการเกษตร

การขอขึ้นทะเบียนและการขึ้นทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนสถานที่เพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์ ให้ใช้ได้ห้าปี นับแต่วันที่ออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียน

มาตรา 30 ห้ามมิให้ผู้ใดส่งออกซึ่งพืชสงวน เว้นแต่ได้รับอนุญาต เป็นหนังสือจากรัฐมนตรี และเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการทดลอง หรือวิจัย ในทางวิชาการเท่านั้น

มาตรา 31 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนด ห้ามมิให้ผู้ใดนำหรือส่งพืชสวนชนิดใดและในปริมาณเท่าใด ออกนอกเขตท้องที่ใด หรือนำหรือส่งพืชดังกล่าวไปยังท้องที่ใดในราชอาณาจักร เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็น หนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ เงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 32 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนด ชนิด และชื่อพันธุ์ของพืชชนิดใดให้เป็นพืชต้องห้าม

มาตรา 33 ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าซึ่งพืชต้องห้าม

มาตรา 34 เมล็ดพันธุ์ที่มีลักษณะต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเมล็ดพันธุ์เสื่อม คุณภาพ

(1) เมล็ดพันธุ์ที่สิ้นอายุการใช้เพาะปลูกหรือใช้ทำพันธุ์ตามที่แสดงไว้ ในฉลาก

(2) เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ตาม **มาตรา 13**

มาตรา 35 เมล็ดพันธุ์หรือวัตถุที่ทำเทียมเมล็ดพันธุ์ที่มีลักษณะต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเมล็ดพันธุ์ปลอมปน

(1) เมล็ดพันธุ์หรือวัตถุที่ทำเทียมเมล็ดพันธุ์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือสำคัญผิดว่าเป็นเมล็ดพันธุ์แท้

(2) เมล็ดพันธุ์ที่แสดงชนิด ชื่อพันธุ์ เครื่องหมายการค้า แหล่งรวบรวม หรือระบุวันเดือนปีที่รวบรวม หรือนำเข้า ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง

(3) เมล็ดพันธุ์ที่มีเมล็ดพันธุ์อื่นหรือวัตถุอื่นผสมหรือเจือปนอยู่เกิน ปริมาณที่แจ้งไว้ในฉลากหรือเกินอัตราส่วนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตาม **มาตรา 13**

มาตรา 36 ห้ามมิให้ผู้ใดรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งเมล็ดพันธุ์เสื่อมคุณภาพ

มาตรา 37 ห้ามมิให้ผู้ใดรวบรวม ขาย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งเมล็ดพันธุ์ปลอมปน

มาตรา 38 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ควบคุมอันเป็นเท็จหรือเกินความจริง ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือสำคัญผิดในคุณภาพของ เมล็ดพันธุ์นั้น

[ชื่อหมวด 4 มาตรา 28 **มาตรา 29** **มาตรา 29**ทวิ **มาตรา 29**ตรี **มาตรา 29**จัตวา **มาตรา 30** **มาตรา 31**

มาตรา 32 **มาตรา 33** **มาตรา 34** **มาตรา 35** **มาตรา 36** **มาตรา 37** และ **มาตรา 38** แก้ไขและเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ พันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

:: หมวด 5 พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 39 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออก คำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใด มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาได้ และมีอำนาจเข้าไปในสถานที่รวบรวมเมล็ดพันธุ์ ควบคุมเพื่อการค้า สถานที่ขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม สถานที่เก็บเมล็ดพันธุ์ควบคุม เพื่อการค้า หรือสถานที่เพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์ ในระหว่างเวลาทำการ หรือ เข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกเมล็ดพันธุ์หรือพืชอนุรักษ์ ในกรณีที่มีเหตุอันควร สงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อ

(1) ตรวจสอบเมล็ดพันธุ์ พืชอนุรักษ์ ภาชนะบรรจุ ฉลาก สมุดบัญชี หรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ หรือพืชอนุรักษ์

(2) นำเมล็ดพันธุ์ หรือวัตถุที่สงสัยว่าเป็นเมล็ดพันธุ์เสื่อมคุณภาพ เมล็ดพันธุ์ปลอมปน หรือพืชอนุรักษ์ ในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อทดสอบ ตรวจ หรือวิเคราะห์

(3) ค้น ยึด หรืออายัดเมล็ดพันธุ์ พืชอนุรักษ์ ภาชนะบรรจุ ฉลาก สมุดบัญชีหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ หรือพืชอนุรักษ์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

[**มาตรา 39** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 39 ตรี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจค้นคลังสินค้า ยานพาหนะ กระเป๋า หีบห่อ ตลอดจนตัวบุคคลภายในเขตด่านตรวจพืชที่ประกาศ ตามกฎหมายว่าด้วยการกักพืชภายในด่านศุลกากร ด่านตรวจ ด่านพรมแดน เขตศุลกากร และทางอนุมัติซึ่งประกาศตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

[**มาตรา 39** ตรี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 39 ตรี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรือส่งกลับพืชอนุรักษ์ ที่นำเข้ามาโดยไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ยึดพืชอนุรักษ์ให้พืชอนุรักษ์ ที่ถูกยึดตกเป็นของกรมวิชาการเกษตร สำหรับการส่งกลับต้องได้รับความยินยอม จากประเทศต้นทางของพืชอนุรักษ์ และประเทศต้นทางต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ในการขนส่งทั้งสิ้น ถ้าประเทศต้นทางของพืชอนุรักษ์ไม่ให้ความยินยอมหรือไม่ยินยอมออกค่าใช้จ่าย ให้พืชอนุรักษ์ดังกล่าวตกเป็นของกรมวิชาการเกษตร

[**มาตรา 39** ตรี เพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 40 ในการค้น พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องพยายามมิให้มีการ เสียหายและกระจัดกระจายเท่าที่จะทำได้

มาตรา 41 สิ่งของที่ยึดได้ในกรณีค้น ให้ห่อหรือบรรจุหีบห่อและ ประทับตรา หรือทำเครื่องหมายไว้ เป็นสำคัญ

มาตรา 42 การค้นในสถานที่หรือในยานพาหนะตาม **มาตรา 39** หรือ **มาตรา 39** ตรี ก่อนลงมือค้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นแสดงความบริสุทธิ์ เสียก่อน และให้ค้นต่อหน้าผู้รับใบอนุญาต ผู้รับหนังสืออนุญาต ผู้ครอบครอง สถานที่ บุคคลที่ทำงานในสถานที่นั้น หรือผู้ครอบครองยานพาหนะ หรือถ้าหา บุคคลดังกล่าวไม่ได้ ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ได้ขอร้องมาเป็นพยาน

สิ่งของใดที่ได้ยึดหรืออายัดต้องให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับหนังสืออนุญาต ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลที่ทำงานในสถานที่นั้น ผู้ครอบครองยานพาหนะ หรือ พยาน แล้วแต่กรณี ดูเพื่อให้รับรองว่าสิ่งของนั้นได้ค้นได้ในสถานที่ หรือในยาน พาหนะนั้น ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่ได้ยอมรับรอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นบันทึกไว้

[**มาตรา 42** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 43 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นบันทึกรายละเอียดแห่งการค้น และทำบัญชีรายละเอียด สิ่งของที่ค้น ยึดหรืออายัดไว้ บันทึกการค้นและบัญชีดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้อ่านให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลที่ทำงานในสถานที่นั้น ผู้ครอบครองยานพาหนะ หรือ พยาน แล้วแต่กรณี ฟังและให้บุคคลดังกล่าวลงลายมือชื่อรับรองไว้ ถ้าไม่ยอม ลงลายมือชื่อรับรอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นบันทึกไว้

มาตรา 44 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตร ประจำตัวต่อบุคคลดังกล่าวใน

มาตรา 42

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา 45 เมล็ดพันธุ์ พืชอนุรักษ์ ภาชนะบรรจุ ฉลาก สมุดบัญชี หรือเอกสารใด ๆ ที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตาม **มาตรา 39** (3) ถ้าไม่ปรากฏ เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาล โดยคำพิพากษาถึงที่สุดไม่พิพากษาให้ริบ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง มิได้ร้องขอรับคืน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึดหรืออายัด หรือวันที่ทราบคำสั่ง เด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดไม่พิพากษาให้ริบแล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของกรมวิชาการเกษตรเพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร

[**มาตรา 45** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

:: **หมวด 6 การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต**

มาตรา 46 เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ผู้รับใบอนุญาตผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

นี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตาม พระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต มีกำหนดครั้งละ ไม่เกินหนึ่งร้อยสี่สิบวัน

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการตาม ใบอนุญาตนั้น และระหว่างถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ ตาม พระราชบัญญัตินี้ก็ไม่ได้

มาตรา 47 พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยอนุมัติอธิบดีมีอำนาจสั่งถอนคำสั่ง พักใช้ใบอนุญาตก่อน กำหนดเวลาได้ เมื่อเป็นที่พอใจว่าผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูก สั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา 48 เมื่อปรากฏต่ออธิบดีว่า ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดขาดคุณสมบัติ หรือเข้าลักษณะต้องห้าม ตาม **มาตรา 16** หรือในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต ผู้ใดกระทำความผิดพระราชบัญญัตินี้หลายครั้ง หรือครั้ง เดียวแต่เป็นการกระทำความผิด ร้ายแรง อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ต้องหยุดประกอบกิจการ ตามใบอนุญาตนั้น และจะขอรับ ใบอนุญาตใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ก็ไม่ได้ จนกว่าจะพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันที่ถูกลงสั่งเพิกถอน ใบอนุญาตและพนักงาน เจ้าหน้าที่จะออกใบอนุญาตให้หรือไม่ก็ได้สุดแต่จะพิจารณาเห็นสมควร

มาตรา 49 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับ ใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่มีพบตัวผู้รับใบอนุญาตหรือ ผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิดคำสั่งไว้ ในที่เปิดเผยและเห็นได้ ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตทราบคำสั่งนั้น แล้ว ตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

มาตรา 50 ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอน ใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ รัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ยกอุทธรณ์หรือแก้ไขคำสั่งอธิบดีหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี ในทางที่เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับคำสั่งพักใช้ ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอน ใบอนุญาต

มาตรา 51 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม ของตนที่เหลืออยู่แก่ผู้รับ ใบอนุญาตอื่นหรือแก่ผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร ก็ได้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเพิกถอน ใบอนุญาต หรือในกรณีที่มิ การอุทธรณ์ให้นับตั้งแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี เว้นแต่พนักงาน เจ้าหน้าที่จะผ่อนผันขยายเวลาให้อีกแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

[**มาตรา 51** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

:: หมวด 7 สถิติพันธุ์พืช

มาตรา 52 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนด ให้มีการเก็บสถิติเกี่ยวกับ พันธุ์พืชชนิดใดชนิดหนึ่งในท้องที่ใดได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อได้ประกาศตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ ผู้ซึ่งมีอาชีพเกี่ยวกับพันธุ์พืช ดังกล่าวกรอกรายการข้อความ และจำนวนเกี่ยวกับ สถิติตามแบบพิมพ์ที่อธิบดีกำหนดและให้อธิบดี กำหนดเวลา สถานที่และวิธีการ ยื่นไว้ในแบบพิมพ์ด้วย

มาตรา 53 บุคคลซึ่งได้รับคำสั่งตาม **มาตรา 52** วรรคสอง ต้องกรอก คำตอบลงในแบบพิมพ์ แสดงรายการข้อความและจำนวนตามความเป็นจริงพร้อมทั้ง ลงลายมือชื่อกำกับ และจัดการยื่นตาม กำหนดเวลา ณ สถานที่และตามวิธีการที่ กำหนดในแบบพิมพ์

มาตรา 54 ถ้ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การเก็บสถิติพันธุ์พืช ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ เขาไปในสถานที่ทำการของผู้รับคำสั่งในระหว่าง เวลาทำการ เพื่อตรวจสอบรายการข้อความและจำนวน เกี่ยวกับสถิติพันธุ์พืช และให้เป็นหน้าที่ของผู้รับคำสั่งหรือผู้แทนตอบคำถามอำนวยความสะดวกและ

ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการนี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้นำความใน **มาตรา 44** วรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

:: หมวด 8 บทกำหนดโทษ

มาตรา 55 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ ซึ่งออกตาม **มาตรา 13** วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 56 ผู้ใดฝ่าฝืน **มาตรา 14** วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 57 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดรวบรวม ขยาย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งเมล็ดพันธุ์ควบคุมภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว โดยมีได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตาม **มาตรา 19** ต้องระวางโทษปรับวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาทตลอดเวลาที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

[**มาตรา 57** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 58 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดยังขึ้นประกอบกิจการตามใบอนุญาตที่สิ้นอายุแล้ว ภายหลังที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้สั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตาม **มาตรา 19** แล้ว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 59 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืน **มาตรา 21** หรือ **มาตรา 27** วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตาม **มาตรา 23** ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

มาตรา 60 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม **มาตรา 22** หรือ **มาตรา 24** ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 61 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม **มาตรา 25** หรือ **มาตรา 26** วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 61 ตรี ผู้ใดฝ่าฝืน **มาตรา 29** ตรี หรือไม่ปฏิบัติตาม **มาตรา 29** จัตวา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[**มาตรา 61** ตรี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 62 ผู้ใดฝ่าฝืน **มาตรา 30** หรือ **มาตรา 33** ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 63 ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศที่ออกตาม **มาตรา 31** วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 64 ผู้ใดฝ่าฝืน **มาตรา 36** ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 65 ผู้ใดฝ่าฝืน **มาตรา 37** ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 66 ผู้ใดโฆษณาคุณภาพเมล็ดพันธุ์ควบคุมอันเป็นการฝ่าฝืน **มาตรา 38** หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียกตาม **มาตรา 39** ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[**มาตรา 66** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 66 ตรี ผู้ใดขัดขวางไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม

มาตรา 39 ตรี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[**มาตรา 66** ตรี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 67 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตาม **มาตรา 46** วรรคสองแล้ว ยังขึ้นประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้น ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 68 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตผู้ใดขายเมล็ดพันธุ์ควบคุมของตน ที่เหลืออยู่ให้แก่บุคคลอื่น ซึ่งมีได้กำหนดไว้ใน **มาตรา 51** หรือขายภายหลังระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน **มาตรา 51** ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

[**มาตรา 68** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

มาตรา 69 ผู้ใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม **มาตรา 53** ไม่ปฏิบัติตาม าร เช่นว่านั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา 70 ผู้ใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม **มาตรา 54** วรรคหนึ่ง ไม่ปฏิบัติตามเช่นว่านั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 71 เมื่อศาลเห็นว่ามีการกระทำความผิดเพราะฝ่าฝืน ประกาศที่ออกตาม **มาตรา 13** (3) หรือ (4) หรือฝ่าฝืน **มาตรา 30** **มาตรา 33** **มาตรา 36** หรือ **มาตรา 37** แม้ศาลจะเห็นว่าจำเลยไม่มีความผิด ก็ให้ศาลสั่งริบเมล็ดพันธุ์ เครื่องมืออุปกรณ์และภาชนะที่ใช้เกี่ยวกับการกระทำ ความผิดนั้นเสียทั้งสิ้น บรรดาสิ่งที่ศาลสั่งริบให้ตกเป็นของกรมวิชาการเกษตร เพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร

[**มาตรา 71** แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535]

:: ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ สัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรี

***หมายเหตุ :-** เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ฐานะในทางเศรษฐกิจของประเทศและ ของประชาชนจึงขึ้นอยู่กับเกษตรเป็นสำคัญ แต่ปรากฏว่าการเพาะปลูกของ เกษตรกรให้ผลต่อไร่น้อยกว่าที่ควรจะได้รับมากและผลิตผลยังมีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน เมื่อมีการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ สินค้าเกษตรของประเทศไทย จึงตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบทั้งในด้านคุณภาพและราคา อันเป็นผลเสียหายแก่ เศรษฐกิจของประเทศโดยตรง ทั้งนี้ ก็เพราะประเทศไทยยังขาดการส่งเสริม และการควบคุมการใช้พันธุ์พืชที่ดี ทั้งยังปล่อยให้มีการประกอบการค้าพันธุ์พืชโดยเสรีไม่มีการควบคุมแต่ประการใด ทั้ง ๆ ที่ขณะนี้ผู้สั่งพันธุ์พืชจากต่างประเทศ เข้ามาจำหน่ายภายในประเทศและมีการผลิตพันธุ์พืชจำหน่ายแก่เกษตรกรเพิ่มขึ้น ทุกปี และปรากฏว่ามีการจำหน่ายพันธุ์พืชเสื่อมคุณภาพและพันธุ์พืชปลอมปนอยู่เสมอ นอกจากนั้นก็ยังมีกรณีโฆษณาเท็จหรือเกินความเป็นจริงเกี่ยวกับคุณภาพของพันธุ์พืช เป็นการหลอกลวงให้เกษตรกรได้รับความเสียหาย ฉะนั้นเพื่อให้เกษตรกรได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอ และผู้ประกอบการค้าพันธุ์พืชสามารถดำเนินกิจการ ไปด้วยดี สมควรมีกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืชเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม เกษตรกรรมของประเทศให้เจริญรุ่งเรือง และมีผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ ต่อไปจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น